

[Halvgaard]

denne regering og flere partier i dette folketing ansvar for.

De tre lovforslag, der er til behandling i folketinget i dag, er for de tos vedkommende forslag, der vil hjælpe os i den nuværende situation – det er forslagene om en forbedring af styrelsesloven og nedlæggelse af Roskilde universitetscenter – hvorimod det tredje forslag om yderligere uddannelsesstøtte vil forværre Danmarks stilling både økonomisk og beskæftigelsesmæssigt og skade de uddannelsessøgende selv på længere sigt.

Selv om lovforslagene udmærket kunne behandles under ét, behandles de hver for sig, og jeg skal koncentrere mig om det første forslag, som mit parti har genfremsat.

Vi mener, det er afgørende, at styrelsesloven for de højere uddannelsesinstitutioner ændres, og jeg var også glad for at høre de tilkendegivelser fra visse partiers side, der støttede dette i dag. Fremskridtspartiet har jo tidligere fremsat gennemgribende ændringsforslag til hele styrelsesloven. Desværre har vi måttet erkende, at vort oprindelige forslag ikke med dette folketings sammensætning har nogen chance for at blive vedtaget. Derfor har vi fremsat nærværende forslag med det begrænsede sigte at ændre de dele i styrelsesloven, som efter vores mening har givet anledning til en tiltagende forringelse af det faglige niveau samt skabt arbejdsuro på vore højere uddannelsesinstitutioner foruden en stærk politisering.

Skal undervisning og forskning på vore universiteter og højere læreanstalter gives, som det står i § 2 i formålparagraffen, på det højeste videnskabelige niveau, er det nødvendigt, at de, der træffer afgørelserne herom, er de højest uddannede på det pågældende specielle felt.

Hensynet til, at folketinget kan udøve den afgørende kontrol, kræver, at ministeren også skal være øverste administrative myndighed i alle henseender, idet det jo alene er ministeren, folketinget retligt og parlamentarisk kan kræve til ansvar.

Ud fra tilsvarende betragtninger må loven ikke give afgørelseskompetence i bevillings-spørgsmål til universiteters og læreanstalters egne organer. De ressourcer, det danske samfund stiller til rådighed for de højere uddannelsesinstitutioners forskning, må fordeles og anvendes fornuftigt til gavn for samfundet. Dette kræver også, at den økonomiske kom-

petence fastlægges på bevillingsmæssigt normal måde. Universiteterne og samtlige højere uddannelsesinstitutioner skal ikke være, som vi skriver i bemærkningerne, selvstændige enklaver i staten. De er dele af det samlede samfund og må være solidariske med det.

Rektor og prorektor er først og fremmest den betalende statsmagts administratorer og må derfor udnævnes som andre styrelseschefer af undervisningsministeren.

Med hensyn til det faglige niveau så er det muligt helt klart at påvise en væsentlig forringelse i en lang række fag på vore universiteter. Man har udarbejdet nye studieplaner, der har betydning nedskæringer i pensum, lempeligere eksamenskrav og stor valgfrihed med hensyn til disciplinerne inden for de enkelte fag. Det er de tre måder, niveausænkningen især har vist sig på. Ansvar for herfor har studienævnene, og derfor er det vel forståeligt, at forslaget indeholder bestemmelser, der begrænser studienavnens indflydelse, hvad også adskillige af folketingets partier tidligere klart har givet udtryk for. Der kan i øvrigt henvises til udtalelser fra en række professorer og lærere ved forskellige højere uddannelsesinstitutioner, som netop også påviser denne niveausænkning og det uheldige i, at studienævnene har den kompetence, som de har i dag.

Vi mener i modsætning til fru Mimi Jakobsen, at det heller ikke kan være rimeligt, at det teknisk-administrative personales tid og arbejdskraft forspildes i de faglige beslutningsprocesser. At der selvfølgelig kan dannes almindelige samarbejdsudvalg på de højere uddannelsesinstitutioner som på enhver anden arbejdsplads, det er da helt i orden, men det er styrelsesloven uvedkommende.

Endelig indeholder vores forslag en ophævelse af styrelseslovens § 33, idet vi ikke mener, at borgerne gennem skatterne skal finansiere de studerendes organisationer. Det er meget andet og mere end penge, der står på spil. Vi mener ikke, at universiteterne skal være politiske kampladser.

Som jeg sagde i min indledning, er Danmarks økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation så alvorlig, at alle befolkningsgrupper må bidrage til en løsning af disse problemer. Et væsentligt bidrag hertil er en højt uddannet arbejdskraft. Det må derfor være folketingets opgave på samfundets vegne at gennemføre en styrelseslovgivning for vore